

Reģionu komitejas atzinums “Enerģētikas ceļvedis 2050”

(2012/C 391/04)

REĢIONU KOMITEJA

- prasa pienācīgi atzīt vietējo un reģionālo pašvaldību lomu un to atbalstīt ar attiecīgiem līdzekļiem un spējām, kā arī atbilstīgiem pārvaldības instrumentiem, jo pašvaldības veic svarīgas funkcijas vai nu tieši kā vietējo ilgtspējīgu energoresursu projektu partneres, vai saistībā ar jaunu infrastruktūru plānošanu, atļauju izsniegšanu, ieguldījumiem, publisko iepirkumu, ražošanu un enerģijas patēriņa pārvaldību;
- vēlreiz uzsver, ka prioritātei vajadzētu būt atjaunīgās enerģijas, kura ražota vietējā līmenī no decentralizētiem un daudzveidīgiem avotiem (piemēram, vēja, ūdens, saules, ģeotermālā un biomasas enerģija), integrēšanai sadales tīklā, tādējādi enerģijas transportu un sadales infrastruktūru padarot viedākas (*smart grid*), un tas ir priekšnoteikums efektīvai konkurencei, kas galapatērētājiem var dot faktisku labumu;
- uzsver: lai nodrošinātu aizvien vairāk nepieciešamo enerģētikas sistēmas elastību, visos sprieguma līmeņos ir vajadzīgas uzkrāšanas tehnoloģijas, kas būtu piemērotas un — kā, piemēram, hidroakumulācijas stacijas — ļauj uzkrāt pārpalikumus un vēlāk tos atkal ievadīt apjomīgā elektrotīklā; tāpēc jāizstrādā un jāpielieto stratēģiski instrumenti, ar kuriem veicina ar tehnoloģijām saistīto pētniecību un to ieviešanu;
- iesaka nozīmīgāku lomu piešķirt informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT), kas atvieglo jauninājumu pārņemšanu, pavairo informāciju un ļauj rast enerģijas patēriņa risinājumus tādās stratēģiskās nozarēs kā “viedās pilsētas”, kas ietver ar ilgtspējīgu mobilitāti saistītu politiku, viedās sadales infrastruktūras (*smart grids*) un ilgtspējīga būvniecība;
- uzsver, ka steidzami, proti, līdz 2014. gadam, ir jāpabeidz veidot iekšējo enerģijas tirgu, kas veicinātu drošību energoapgādē par pieejamām cenām, līdz 2015. gadam jānovērš dažu dalībvalstu izolācija enerģētikas jomā un jānodrošina reģionu rīcībā esošo resursu taisnīgs līdzsvars, kā arī jāpildinveido un jāuzlabo Eiropas enerģētikas nozares darbības pamatnosacījumi, lai varētu ierobežot ar enerģētikas sistēmas pārveidošanu saistītās papildu izmaksas.

Ziņotājs	Ugo CAPPELLACCI kgs (IT/PPE), Sardīnijas reģiona priekšsēdētājs
Atsauces dokuments	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Enerģētikas ceļvedis 2050"
	COM(2011) 885 final

I. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

REĢIONU KOMITEJA

A. ES stratēģija energosistēmu pārveidošanai

1. piekrīt, ka nepieciešams steidzami noteikt tādu ES ilgtermiņa stratēģiju enerģētikas nozarei, kas reāli var veicināt Eiropas Savienības dekarbonizācijas mērķa īstenošanu līdz 2050. gadam. Energosistēmas pārveidošana ir ne tikai atbildība pret nākamajām paaudzēm, bet arī konkrēta iespēja ES izaugsmei, attīstībai, nodarbinātībai, konkurētspējai un energoneatkarības stiprināšanai;

2. atzinīgi vērtē "Enerģētikas ceļvedi 2050", tomēr uzskata, ka tas nav pietiekami precīzs un skaidrs, lai jau pašlaik un pēc 2020. gada dalībvalstu, reģionālo un vietējo pašvaldību, kā arī ieguldītāju lēmumus virzītu uz jauno enerģētikas modeli un nodrošinātu pietiekamu plānošanas drošību, un vienlaikus uzsver, ka tagad jāpieņem konkrēti pasākumi. Piemēram, būtu jāapsver iespēja aizliegt valsts atbalsta piešķiršanu izrakteņu kurināmajam;

3. norāda, ka ceļvedī trūkst novērtējuma par sākuma stāvokli attiecībā uz mērķiem, kas enerģētikas stratēģijā 2020. gadam noteikti šai desmitgadei, tāpēc vispirms būtu jāveic šāds novērtējums un tikai tad jānosaka ceļveža pēdējā secinājumā minētie mērķi un politiskais satvars 2030. gadam. Turklāt energosistēmas pārveidošanas procesam būtu jānosaka starpposmi (2030. un 2040. gads) atbilstoši emisiju samazināšanas mērķiem, kas paredzēti "Ceļvedī virzībai uz konkurētspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni 2050. gadā" ⁽¹⁾. Posmos sadalītā procesā varētu izmantot pārejas kurināmā/enerģijas avotus, kas sekmētu pakāpenisku pārveidi un vienlaikus garantētu energoapgādes neatkarību un drošību. Turklāt tas atvieglotu konkrētu rezultātu sasniegšanu, kā arī pasākumu īstenošanas gaitas pārraudzību un novērtēšanu;

4. uzskata, ka no tehnoloģijām neatkarīga pieeja, kas pieņemta dokumentā, nav atbilstīga un tā ir jāpārskata, lai, ņemot vērā pašreizējo pieredzi un zināšanas par atjaunojamiem enerģijas avotiem un novatoriskām tehnoloģijām, ilgtermiņā par

prioritāriem noteiktu tās pieejas, tehnoloģijas un kurināmos, kuru rezultāti ir pārliecinoši un piemērojamība — ilgtspējīga un droša. Turklāt ilgtspējīgā energosistēmas pārveidošanā nevar ignorēt ne to, ka pašreizējā ekonomikas krīze ir mainījusi resursu pieejamību, ne arī vides un sociālās sekas, kas var rasties;

5. ir pārliecināta par vides un sociālās politikas savstarpējās atkarības vērtību; tāpēc šajā sakarā ir jānodrošina, lai vidējā termiņā un ilgtermiņā visiem būtu vienlīdzīga piekļuve drošai, ilgtspējīgai enerģijai, kas pēc iespējas mazāk ietekmētu vidi, un lai visiem būtu pieejami mājāsaimniecību patēriņa kontroles līdzekļi un līdzekļi, kas ir piemēroti atjaunojamās enerģijas ražošanai vietējā līmenī un par saprātīgām cenām;

6. prasa iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības tādu politiku izstrādē kā, piemēram, enerģijas dekarbonizācijas politika energoefektivitātes, patēriņa pārvaldības, ražošanas un jauno tehnoloģiju jomā, kā arī pārskatīt ceļvedi atbilstoši vietējo un reģionālo pašvaldību potenciālam un vajadzībām un piesaistīt resursus, spējas un pārvaldības instrumentus atbilstoši vietējo un reģionālo pašvaldību svarīgajai lomai;

B. Teritoriālās ietekmes novērtējums un sociālā ietekme

7. norāda, ka energosistēmu pārveidošana būs saistīta ar katrā reģionā atšķirīgiem centieniem un sekām atkarībā no attiecīgā reģiona enerģētiskā profila un tam pieejamajiem resursiem, un ka ekonomiskās, finanšu un administratīvās izmaksas, ko Eiropas rīcība var radīt enerģētikas jomā, jāpamato, balstoties uz precīzu ietekmes novērtējumu, kurā ir pienācīgi ievērotas vietējās un reģionālās īpatnības, it īpaši izolācijas aspekti enerģētikas jomā;

8. piekrīt, ka energosistēmu strukturālās pārmaiņas ietver infrastruktūras izveidi un/vai modernizāciju, bet norāda, ka šīs pārveidošanas izmaksas dažādos ES reģionos var nebūt vienlīdzīgas. Tas savukārt varētu apdraudēt sociālo kohēziju;

9. iesaka izstrādāt instrumentus, ar kuriem var izvērtēt energosistēmu pārveidošanas iedarbību vietējā un reģionālā līmenī gan ekonomikas, gan sociālajā un vides aspektā. Tāpēc Komiteja atgādina, ka ir svarīgi palielināt to vizizplatītāko makroekonomisko rādītāju kvalitāti un tvērumu, kas tiek izmantoti, lai

⁽¹⁾ COM(2011) 112 final.

novērtētu politikas efektivitāti; šajos rādītājos jāiekļauj, no vienas puses, enerģētikas tematika ilgtspējības aspektā un, no otras puses, sociālā un vides dimensija, kas atspoguļo atšķirības saistībā ar sociālo kohēziju, piekļuvi pamatprecēm un pakalpojumiem par pieņemamām cenām, veselības stāvokli, nabadzību, tostarp enerģētisko nabadzību, dabas resursiem un dzīves kvalitāti kopumā;

C. Vietējo un reģionālo pašvaldību loma

10. ir pārliecināta: lai sasniegtu globālus mērķus enerģētikas nozarē, ir jāīsteno iniciatīvas vietējā līmenī. Šajā sakarā Komiteja uzsver, ka teritoriālie mērķi jau ir efektīvi izmantoti vairākās vietējās un reģionālajās pašvaldībās, piemēram, kā energosistēmas pārveidošanas daudzlīmeņu pārvaldības izpausme;

11. uzsver, ka jaunajā energosistēmā liela nozīme ir pārrobežu sadarbībai un solidaritātei un tātad arī koordinācijai Eiropas līmenī. Jāpieliek pūliņi visos pārvaldības līmeņos, un tas nevar notikt bez ciešas sadarbības ar reģionālajām un vietējām pašvaldībām. Tāpēc ir skaidri jādefinē uzdevumi un mijiedarbības mehānismi;

12. prasa pienācīgi atzīt vietējo un reģionālo pašvaldību lomu un to atbalstīt ar attiecīgiem līdzekļiem un spējām, kā arī atbilstīgiem pārvaldības instrumentiem, jo pašvaldības veic svarīgas funkcijas vai nu tieši kā vietējo ilgtspējīgu energoresursu projektu partneres, vai saistībā ar jaunu infrastruktūru plānošanu, atļauju izsniegšanu, ieguldījumiem, publisko iepirkumu, ražošanu un enerģijas patēriņa pārvaldību. Turklāt, lai nodrošinātu sociālo dialogu un sociālo partneru iesaisti, kas ir ieteikta ceļvedī pārmaiņu pārvaldīšanai, ir nepieciešamas vietējo un reģionālo pašvaldību spējas plaši izplatīt informāciju un darboties kā starpniekiem. Tāpēc šīs pašvaldības ir ne vien nepārprotami jāatzīst, bet arī efektīvi jāatbalsta;

13. iesaka turpināt atbalstīt vietējā līmenī jau veiktos pasākumus un paraugpraksi, paplašinot līdzdalības līmeni un iesaistīšanos katrā sadarbības veidā, piemēram, Pilsētu mēru pakta vai citu starpreģionālu, valstu vai starptautisku struktūru ietvaros, atbalstot tā virzošo lomu, kas veicina pārmaiņas, stimulē vietējās ekonomikas attīstību un veido informācijas un sadarbības tīklus;

D. Energoefektivitāte, energotaupība un atjaunojamie enerģijas avoti

14. piekrīt, ka prioritāri ir nepieciešams popularizēt enerģijas taupīšanu un tādējādi samazināt enerģijas pieprasījumu, veicinot iedzīvotāju izpratni, izglītošanu un attieksmes maiņu, kā arī atbalstīt jaunu tehnoloģiju izstrādi, kas spēj nodrošināt resursu efektīvāku patēriņu un lielāku ekonomikas izaugsmi, konkurētspēju un nodarbinātību, un dalībvalstīm atbalstīt enerģijas pašapgādes sistēmas, lai sekmētu visracionālāko iespējamo enerģijas izmantošanu, enerģijas sadales sistēmas izveidi un iedzīvotāju efektīvāku iesaisti lēmumu par enerģijas veidu un izmantošanu pieņemšanā. Ņemot vērā to, ka ekonomikas izaugsme ir

jānodala no enerģijas patēriņa, Komiteja uzsver, ka patēriņa samazinājumu, kas saistīts ar procesu lielāku efektivitāti un energotaupību, var uzskatīt par attīstības, nevis lejupslīdes rādītāju, un tas var labvēlīgi ietekmēt ekonomiku;

15. atkārtoti pauž atbalstu uzskatam, ka energoefektivitāte ir viens no izšķirīgajiem pasākumiem, lai īstenotu emisiju samazināšanas mērķus, kas noteikti 2050. gadam. Komiteja piekrīt, ka jānosaka vērienīgāki energoefektivitātes pasākumi un stratēģijas, kas nodrošina optimālu rentabilitāti, un uzskata, ka būtu lietderīgi noteikt saistošas normas Eiropas līmenī. Vienlaikus tā norāda, ka ir steidzami jārikojas jomās, kas jau tagad varētu ievērojami veicināt enerģijas ietaupīšanu (piemēram, uzlabota ēku energoefektivitāte un ilgtspējīgā mobilitāte);

16. uzskata, ka enerģijas pārveides jomā steidzami nepieciešamo pasākumu noteikšanā un īstenošanā noteikti jānodrošina pasākumu saskaņotība, ņemot vērā ilgtspēju. Jāizvērtē riski, lai progress vienā jomā neradītu negatīvu ietekmi citās jomās;

17. atbalsta viedokli, ka ar ilgtspējīgiem tirgus mehānismiem tiek radīta vērtība enerģijas ietaupījumiem, kā tas tika izpētīts "2011. gada energoefektivitātes plānā" ⁽²⁾;

18. atzinīgi vērtē to, ka visu dekarbonizācijas scenāriju kopīgā iezīme ir no atjaunojamiem avotiem iegūtās enerģijas kvotas acīmredzams pieaugums jau 2030. gadā un ka 2050. gadā tiks sasniegts atjaunojamo enerģijas avotu pārsvars salīdzinājumā ar citām tehnoloģijām. Komiteja tomēr pauž bažas, ka nevienā no ceļvedī iekļautajiem scenārijiem nav ņemti vērā integrēti risinājumi, kuros apvienoti atjaunojamie enerģijas avoti un energoefektivitāte, lai palielinātu pārveidošanas procesa noturību virzībā uz tādu enerģētiskās sistēmas attīstības scenāriju, kurā fosilie enerģijas avoti vairs netiek izmantoti, un virzītos uz sistēmas dekarbonizāciju. Lai arī ceļvedī atzīts, ka enerģija no atjaunojamiem avotiem ir svarīga apkures un dzesēšanas nozarē, Komiteja pauž nožēlu, ka nav padziļināti analizēta prioritārā loma, ko minētajai nozarei, kas būtiski ietekmē kopējo enerģijas patēriņu, vajadzētu īstenot (i) enerģētikas sistēmas dekarbonizācijā līdz 2050. gadam un līdz ar to (ii) pašreizējo un turpmāko enerģētikas politikas pasākumu izstrādē;

19. vēlreiz uzsver piezīmes, kas izteiktas 2011. gada 30. jūnija un 1. jūlija atzinumā CdR 7/2011 "Enerģētikas infrastruktūras prioritātes 2020. gadam un pēc tam", un prioritātes saistībā ar enerģijas transportēšanas tīklu izveides sekmēšanu un atjaunīgās enerģijas integrēšanu sadales tīklā jāpiešķir enerģijai, kura ražota vietējā līmenī no decentralizētiem un daudzveidīgiem avotiem (tostarp, piemēram, vēja, ūdens, saules, ģeotermālā un biomasas enerģija), tādējādi enerģijas transportu un sadales infrastruktūru padarot viedākas (*smart grid*), un tas ir priekšnoteikums efektīvai konkurencei, kas galapatērētājiem var dot faktisku labumu. Lai nodrošinātu aizvien vairāk nepieciešamo enerģētikas sistēmas elastību, visos sprieguma līmeņos ir

⁽²⁾ COM(2011) 109 final.

vajadzīgas uzkrāšanas tehnoloģijas, kas būtu piemērotas un — kā, piemēram, hidroakumulācijas stacijas — ļauj uzkrāt pārpalikums un vēlāk tos atkal ievadīt apjomīgā elektrotīklā; tāpēc jāizstrādā un jāpielieto stratēģiski instrumenti, ar kuriem veicina ar tehnoloģijām saistīto pētniecību un to ieviešanu;

E. Tradicionālie enerģijas avoti (gāze, akmeņogles, nafta) un netradicionālie enerģijas avoti, kā arī kodolenerģija

20. piekriņ, ka ir jānodrošina piegādes avotu daudzveidība, lai saglabātu energoapgādes drošību. Komiteja vērš uzmanību uz to, cik svarīgas ir precīzas pamatnostādnes pārejas posmam, kurā tradicionālajiem enerģijas avotiem (gāzei, akmeņoglēm, naftai), ņemot vērā CO₂ ziņā efektīvākos un ilgtspējīgākos veidus un īpaši uzsvērt tā uztveršanas un uzglabāšanas tehnoloģijas, var būt papildinoša nozīme energosistēmas dekarbonizācijas procesā, kamēr tiek radītas pārmaiņām vajadzīgās tehnoloģijas, infrastruktūras un paradumi;

21. pauž bažas par to, ka liela nozīme stratēģijā ir piešķirta tehnoloģijām, kas vēl nav pieejamas tirdzniecībā, un, lai saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem un apsverot iespējamo vajadzību pēc regulējuma, kā tas ir slānekļa gāzes gadījumā, izvērtētu iespējamās ilgtermiņa un īstermiņa ekoloģiskās un sociālās sekas, iesaka ES līmenī izpētīt un apspriest netradicionālo gāzes avotu (piemēram, slānekļa gāzes) izmantošanu, kā arī tādu tehnoloģiju izmantošanu, kuru riska faktori vēl nav pilnībā izvērtēti vai pārbaudīti un kurām var būt pārrobežu raksturs. Tāpēc Komiteja atzinīgi vērtē Komisijas ieceri veicināt tādu tehnoloģiju izpēti, kas var sekmēt enerģijas pārstrādes procesu dekarbonizāciju, un ierosina aprites cikla analīzi iekļaut kā svarīgāko novērtējuma aspektu lēmumu pieņemšanā;

22. uzskata, ka ļoti kritiski jāvērtē "Enerģētikas celvedis 2050" ilustrētā dekarbonizācijas un kodolenerģijas kauzālā saikne un pieņēmums, ka kodolenerģija veicina sistēmas izmaksu samazināšanos un elektroenerģijas cenu pazemināšanos, lai arī tiek atzīts, ka "drošības izmaksas un esošo spēkstaciju ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apglabāšanas izmaksas, visticamāk, palielināsies". Komiteja tāpēc aicina īpašu uzmanību veltīt ilgtermiņa attīstības scenārijiem, kuros uzsvars likts uz līdz šim neizmantotiem atjaunīgiem enerģijas avotiem, un ņemt vērā, ka sabiedrībā augošo bažu par kodoldrošību dēļ var samazināties privātā sektora ieguldījumi šajā nozarē; tādējādi radot nepieciešamību pēc lielāka ieguldījuma no publiskā sektora puses subsīdiu vai augstāku elektroenerģijas cenu veidā, kas vissmagāk skartu mūsu sabiedrības nabadzīgāko daļu;

F. Ieguldījumi un piekļuve finansējumam

23. uzskata, ka pamatprincipu kopuma noteikšana ieguldījumiem vismaz līdz 2030. gadam var palielināt ceļveža efektivitāti un radīt priekšnoteikumus lielākai noteiktībai tirgū gan privātajiem, gan institucionālajiem dalībniekiem, it sevišķi ja tas attieksies arī uz valstu ieguldījumu mērķiem, kuros ņemti vērā vietējo

un reģionālo pašvaldību rīcības plāni. Turklāt lielāka noteiktība attiecībā uz ieguldījumiem varētu sekmēt 2020. gada mērķu īstenošanu; tas it īpaši skar energoefektivitātes un energotauības mērķus, jo šajā jomā jāiegulda lielāks darbs. Pamatprincipu kopumu varētu uzlabot arī tad, ja Eiropas mērogā kartografētu energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas nozaru kompetences. Tas ļautu ieguldījumus virzīt uz izaugsmes dinamikas un šo nozaru dalībnieku atbalstīšanu;

24. it īpaši aicina skaidri noteikt resursus, ar kuriem veicina decentralizētus ieguldījumus ilgtspējīgas enerģijas jomā (patērīna un atjaunojamās enerģijas ražošanas pārvaldība), un kuri sekmē resursu efektīvu izmantošanu un "zaļās" ekonomikas un "zaļo" darba vietu attīstību vietējā un reģionālajā līmenī. Turklāt Komiteja aicina noteikt papildu finanšu instrumentu, kas tiktu pārvaldīts decentralizēti un atvieglotu ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānu (SEAP) īstenošanu, un sniegt atbalstu (saimniecisku un leģislatīvu) maziem decentralizētiem atjaunojamo enerģijas avotu enerģijas ražotājiem, tostarp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, lai atvieglotu to iekļaušanu tīklā;

25. iesaka pagarināt un izvērst programmas "Saprātīga enerģija Eiropai" pozitīvo pieredzi un skaidri noteikt kārtību, kā izmantot nozīmīgu finansējuma kvotu, kas pieejama kohēzijas politikas ietvaros. Komiteja arī uzskata, ka struktūrfondu ietvaros jāpiešķir līdzekļi, lai atvieglotu vietējā līmeņa sadarbību, kuras mērķis ir zemu oglekļa emisiju un augstas energoefektivitātes tehnoloģiju decentralizēta attīstība; savukārt Sociālā fonda ietvaros līdzekļi īpaši jāpiešķir, lai izveidotu tādu cilvēk-kapitālu, kas gan saistībā ar risinājumiem, gan tehnoloģijām un to ieviešanai paredzētājam partnerībām spēj plānot, pārvaldīt un sniegt tehnisko palīdzību enerģētikas jautājumos;

26. uzskata, ka vietējām pašvaldībām arī turpmāk jāspēj izmantot vienkāršota piekļuve Eiropas Investīciju bankas finansējumam, kas paredzēts ilgtspējīgai enerģijai. Par prioritāriem vajadzētu noteikt tos projektus, kas reģiona ilgtspējīgas attīstības interesēs apvieno energoefektivitāti un no atjaunojamiem enerģijas avotiem iegūtu enerģiju, vienlaikus vienkāršojot procedūras un atvieglējot mazāko pašvaldību piekļuvi finansējumam;

27. īpaši norāda uz to, ka ar valstu pasākumiem vien nepietiek, lai efektīvi finansētu energoinfrastruktūru, tāpēc ierosina enerģijas jomas projektiem piešķirt lielāku finansiālo atbalstu, it īpaši, lai plašāk izmantotu risinājumus, kuros enerģiju iegūst no atjaunojamiem avotiem, arī saistībā ar ēku apkuri un dzesēšanu;

28. ierosina izstrādāt stratēģiju, kas ļautu atbalstīt klasteru un reģionālo partnerību izveidi, kā arī atbalstīt jau pastāvošo partnerību sadarbību, jo vairākos reģionos tās jau ir sevi apliecinājušas kā noderīgi instrumenti "zaļo" enerģijas tirgu un energoefektivitātes attīstībai, ieguldījumu piesaistei un jaunu profesionālo iemaņu un darba vietu radīšanai;

G. Pētniecība, inovācija un ieviešana

29. piekrīt, ka ES līmenī ir jāsekmē stingrs atbalsts inovācijai un pētniecībai, jo Komiteja ir pārliecināta, ka novatorisku, efektīvāku un lētāku tehnoloģiju attīstība var veicināt lielāku noteiktību nozarē un piesaistīt kapitālu, arī racionāli piešķirt līdzekļus jaunās programmas "Apvāršnis 2020" ietvaros;

30. stingri uzsver, ka jaunās pētniecības programmas "Apvāršnis 2020" mērķiem un prioritātēm jābūt saskaņotām ar "Enerģētikas ceļvedi 2050";

31. uzskata, ka vairāk jāveicina inovācija un pētniecība maza apjoma enerģijas ražošanas jomā. Tas attiecas, piemēram, uz elektroenerģijas ieguvu no mazākām ūdenstecēm, vēja enerģijas izmantošanu individuālām mājāsaimniecībām vai mazām mājāsaimniecību grupām un lokalizētas saules enerģijas vai, ja iespējams, siltuma ieguvu no karstajiem avotiem;

32. vēlētos, ka pētniecībā un izstrādē lielāka uzmanība tiktu pievērsta iespējām izmantot jūras enerģiju (viļņu un plūdmaiņu enerģiju), kam ir milzīgs potenciāls attiecībā uz drošu, neapdraudētu un ilgtspējīgu energoapgādi.

33. ierosina, pamatojoties uz dažādu reģionu paraugpraksi, izstrādāt atdarināmus mehānismus, kas ļautu radīt inovācijas klasterus, teritoriālās inovācijas platformas enerģētikas jomā vai citas publiskā un privātā sektora partnerības starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, akadēmiskajām aprindām un rūpniecību. Šādi partnerības veidi varētu būt reģionālās attīstības un vietējās ekonomikas svarīgi attīstības instrumenti, lai vietējā līmenī nodrošinātu inovāciju un tehnoloģiju labāku pielāgojamību, pieejamību un rentabilitāti;

34. uzskata, ka šis ceļvedis būtiski ietekmēs lauksaimniecības un mežsaimniecības politiku un ka tāpēc būs nepieciešams

atbalstīt pētījumus, kas šim nozarēm ļautu pielāgoties un pilnveidoties, lai uzlabotu to atbilstību ilgtspējas kritērijiem;

35. iesaka nozīmīgāku lomu piešķirt informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (IKT), kas atvieglo jauninājumu pārņemšanu, pavairo informāciju un ļauj rast enerģijas patēriņa risinājumus tādās stratēģiskās nozarēs kā "viedās pilsētas", kas ietver ar ilgtspējīgu mobilitāti saistītu politiku, viedās sadales infrastruktūras (*smart grids*) un ilgtspējīga būvniecība;

36. ierosina, it īpaši no dalībvalstu puses, uzsvērt speciālistu apmācības un pētniecības nozīmi, lai varētu labāk izmantot kvalificētus resursus un studiju programmas, kas ir piemērotas darbam ar efektīvām nākotnes tehnoloģijām, un spētu ieviest inovācijas un īstenot stratēģiskus plānus;

H. Iekšējais un pasaules tirgus

37. uzsver, ka steidzami, proti, līdz 2014. gadam, ir jāpabeidz veidot iekšējo enerģijas tirgu, kas veicinātu drošību energoapgādē par pieejamām cenām, līdz 2015. gadam jānovērš dažu dalībvalstu izolācija enerģētikas jomā un jānodrošina reģionu rīcībā esošo resursu taisnīgs līdzsvars, kā arī jāpilnveido un jāuzlabo Eiropas enerģētikas nozares darbības pamatnosacījumi, lai varētu ierobežot ar enerģētikas sistēmas pārveidošanu saistītās papildu izmaksas;

38. iesaka tālāk attīstīt oglekļa kvotu tirdzniecības sistēmu, radikāli mainot kvotu bezmaksas piešķiršanas procedūru, kas savā pašreizējā formā darbojas pretēji ETS regulējuma mērķiem, jo kvotu cena tādējādi tiek uzturēta pārmērīgi zemā līmenī. Šajā sakarā būtu jāņem vērā to rūpniecības dalībnieku stāvoklis, kuri darbojas starptautiskajos tirgos un kuru konkurētspēju varētu ietekmēt oglekļa emisiju pārvirze uz trešām valstīm.

Briselē, 2012. gada 10. oktobrī

Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO